

OBSAH

- 2 **AUTOROVA PŘEDMLUVA
K PRVNÍMU VYDÁNÍ**
- 4 **DRUHÁ PŘEDMLUVA KE STARÉ KNIZE**
- 6 **TŘETÍ PŘEDMLUVA**
- 13 **MOTTO — ZVĚŘINEC**
-
- 16 **DOPIS VSTUPNÍ**
Je napsán všem, všem, všem. Téma dopisu: věci přetvářejí člověka.
- 19 **DOPIS PRVNÍ,**
který píše žena z Berlína své sestře do Moskvy. Sestra je velmi krásná, má jiskrné planoucí oči. Tento dopis je místo úvodu.
Slyšte klidný ženský hlas.
- 21 **DOPIS DRUHÝ**
o lásce, žárlivosti, telefonu a o stadiích lásky. Končí poznámkou
o tom, jak Rusové chodí.
- 22 **DOPIS TŘETÍ,**
Aljin druhý, v němž Alja žádá, abych nepsal o lásce.
Dopis unavený.
- 23 **DOPIS ČTVRTÝ**
o zimě, Petrově zradě, o Velemíru Chlebnikovovi a jeho smrti.
O nápise na jeho kříži. Dále je řeč o Chlebnikovově lásce,
o krutosti těch, kdož neznají lásku, o hřebech, o kalichu a o celé
lidské kultuře, která vznikala na cestě za láskou.
- 28 **DOPIS PÁTÝ,**
jenž obsahuje popis Alexeje Michajloviče Remizova a jeho způsobu
nosit vodu do třetího poschodí v lahvích. Zde jsou též popsány život
a mravy velikého opičího řádu. Dále sem autor vsunul teoretické
poznámky o úloze subjektivního prvku jako materiálu v umění.

31 DOPIS ŠESTÝ

o nudě a zajetí našeho prarodiče. Tento dopis končí neuskutečnitelným návrhem, aby se pro něj vydávaly noviny.

33 DOPIS SEDMÝ

s poděkováním za květiny, poslané s dopisem. Třetí Aljin dopis.

34 DOPIS OSMÝ

o třech úkolech, které mi byly uloženy, o otázce „miluješ mě?“, o mém závodčím a o tom, jak je udělán Don Quijote; potom se mluví o velkém ruském spisovateli a končí úvahou o době střídání.

39 DOPIS DEVÁTÝ

o jedné berlínské povodni; ve skutečnosti je celý dopis metafora: autor se snaží nebýt trudnomyslný, ale jsem pevně přesvědčen, že v příštím dopise to nevydrží.

41 DOPIS DESÁTÝ

o ženě, která si vybírá šaty, a o věcech, které mají ruce. Je tu zapsáno jedno nedorozumění s fraky. Ale hlavním obsahem dopisu je vyprávění o tom, jak se jednou v klobouku Petra Bogatyrjova objevila kerenska, jak Bogatyrjov dokázal neplakat v Moskvě a jak se rozplakal v pražské restauraci.

45 DOPIS JEDENÁCTÝ,

napsaný zřejmě jako odpověď na poznámku — utroušenou patrně do telefonu, protože se o ní nezachoval žádný písemný doklad — ohledně způsobů při jídle, a obsahuje taky popření nutnosti nosit kalhoty s puky. Celý dopis je opatřen biblickými paralelami.

47 DOPIS DVANÁCTÝ,

psaný mezi šestou a desátou hodinou ranní. Hojnost času způsobila, že je dlouhý. Skládá se ze tří částí. Důležitá je však jen zmínka o tom, že ženy v berlínském baru umí držet vidličku.

52 DOPIS TŘINÁCTÝ,

adresovaný do Ruska; je z něho patrné, že autor trpí fixní ideou. V dopise je řeč o tom, jak se i po Einsteinově objevu těžko žije, když je člověk mimo čas a prostor. Na konci je vyjádřena nelibost nad tím, že se v Berlíně nesprávně užívá plurálu.

- 53 DOPIS ČTRNÁCTÝ
o Ivanu Punim a jeho ženě Ksaně Boguslavské.
O tom, jak miluje malíř a jak je třeba milovat malíře,
o Puniho přátelích a také o tom, jak se rodí knihy a obrazy.
Obsah dopisu je didaktický.
- 57 DOPIS PATNÁCTÝ,
Aljin čtvrtý o tom, že vůbec nic nepotřebuje.
- 58 DOPIS ŠESTNÁCTÝ,
v němž se rozvíjí Aljina zmínka o zaoceánských parnicích,
dále se v něm mluví o tancování na palubě, o automobilech,
o Borisu Pasternakovi, o moskevském Domě tisku a o našem osudu.
- 61 DOPIS SEDMNÁCTÝ
o předurčenosti a nevyhnutelnosti rozuzlení. Čekaje na ně, píše autor
nejprve o Hamburku, potom o šedě proužkovaných Drážďanech
a nakonec o Berlíně, městě s konfekčními domy; dále je řeč o kroužku,
jímž procházejí všechny autorovy myšlenky, o jeho noční cestě
pod dvanácti železnými mosty a o setkání.
A ještě o tom, že slova jsou k ničemu.
- 66 DOPIS OSMNÁCTÝ
o Japonci Taracukim a jeho lásce k Máše. O trpké podobnosti lidí
všech barev. O Fudžijamě. V závěru dopisu je výčitka.
- 69 PŘEDMLUVA K DOPISU DEVATENÁCTÉMU,
Aljinu, o aspirinu, slanečku s bramborem, telefonem,
setrvačností v lásce, anglickém tanečníku a kojné Štoše.
Předmluva podrobně vysvětluje, proč se vlastní Aljin dopis nemá číst.
- 71 DOPIS DEVATENÁCTÝ,
který se nemá číst. Napsala ho Alja, když stonala, na obyčejném
linkovaném papíru, je však nejlepší z celé knihy, ale nemá se číst,
a proto je přeškrtnut.
- 74 KRÁTKÝ DOPIS DVACÁTÝ
- 75 DOPIS DVACÁTÝ PRVNÍ,
Aljin pátý. V tomto dopisu se píše o ostrově Tahiti, který je úplně
ošklivý. Parničky na ostrově páchnou gazolinem a to je taky ošklivé.

Tenhle ostrov je příliš daleko, aby ho člověk mohl mít rád.
Je daleko, i když na něm bydlíš. V dopise je řeč ještě o koni
jménem Taňuša a o jeho plavbě na ostrov Moorea. Tenhle ostrov
je od Tahiti vzdálen půldruhé hodiny jízdy.

- 77 **DOPIS DVACÁTÝ DRUHÝ,**
nečekaný a podle mého úplně zbytečný. Obsah tohoto dopisu
je zřejmě z nějaké jiné knihy téhož autora, nebo to možná pořadatel
této knížky potřeboval kvůli pestrosti. Tento dopis se minul
s dopisem o Tahiti.
- 80 **DOPIS DVACÁTÝ TŘETÍ**
Odpověď na dopis o Tahiti. Začíná vzpomínáním. Je tu vzpomínka
na leden, dopis byl totiž napsán v půli února. Avšak vzpomínky
už nejsou spolehlivé. Věk páry, elektřiny a šimy zrychlil životní tempo.
Dopis končí pokusem napsat věnování, poslední odstavce dopisu
mají být ukázkou patetického stylu. Tak je třeba se na ně dívat.
(Druhý dopis téhož dne.)
- 83 **DOPIS DVACÁTÝ ČTVRTÝ,**
neveselý, čímž se neliší od ostatních dopisů. Mluví se v něm o Němcích,
kteří umí umírat, o ženách, které ztrácíme, o Marku Chagallovi,
o umění držet vidličku a o významu provincialismu v dějinách umění.
- 86 **DOPIS DVACÁTÝ PÁTÝ**
o jaru, o Prager Diele, Erenburgovi, dýmkách, o čase, který letí,
o rtech, které se obnovují, a o srdci, které se opotřebovává,
zatímco s cizích rtů jen schází barva. O mém srdci.
- 89 **DOPIS DVACÁTÝ ŠESTÝ**
o masce, elektromobilech, o dělce kapoty u auta hispano-suiza,
o spalovacích motorech vůbec a o tom, že automobil hispano-suiza
by nosil kruhy v uších, kdyby byl člověkem. Jako automobilista říkám,
že tenhle dopis je plný tiché zloby a pomlul.
- 93 **DOPIS DVACÁTÝ SEDMÝ**
O principu relativity a o Němci s kruhy v uších.
Dále je tu pohádka o myšičce proměněné v dívku.

95 DOPIS DVACÁTÝ OSMÝ,

jenž obsahuje postesknutí, že hoře je příliš krátké. Je náročný nad své síly. Hoře má už dost na celý kapesník. Kromě toho obsahuje dopis variaci na známou pohádku. Tento dopis nebyl zapsán, ale z nevyčtených slov se stávají myšlenky.

99 DOPIS DVACÁTÝ DEVÁTÝ,

Aljin poslední. Alja tu píše o tom, jak se mají psát milostné dopisy. Tento dopis končí umíněnou větou: „Nech už psaní o tom, jak, jak, jak mě miluješ, protože při třetím jak už začínám myslet na něco jiného.“ Autor knihy upřímně přeje svým čtenářům, aby nikdy takové dopisy nedostávali.

101 DOPIS TRICÁTÝ

a poslední. Je adresován Věsvezavému ústřednímu výkonnému výboru. Zase je v něm řeč o dvanácti železných mostech. Tento dopis obsahuje žádost o návrat do Ruska.

102 DOSLOV

108 SEZNAM OBRAZOVÝCH PŘÍLOH